

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/601/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312203522
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312203522.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa: Slovenská sporiteľňa, a. s. (v skratke SLSP a. s.), so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 153 653, zastúpená JUDr. Roman Kvasnica, advokát, s.r.o., so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, IČO: 36 866 598, proti odporcovi: G. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XX, R., o zaplatenie 2.817,95 € s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno

č. k. 4C/145/2012-231 zo dňa 10. 02. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol vo veci tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 2817,95 Eur spolu s príslušenstvom, ako aj nahradiť navrhovateľovi trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku zaplatenom za návrh na začatie konania vo výške 169,- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 668,96 Eur. Dlžnú istinu spolu s príslušenstvom súd povolil odporcovi zaplatiť v mesačných splátkach vo výške

78,27 Eur.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol že: „dňa 30.06.2006 uzavrel odporca s navrhovateľom v zmysle § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) zmluvu o splátkovom úvere číslo 0303898452, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 1493,73 Eur (45000,- Sk) bez udania účelu. Poskytnutý úver bol úročený pevnou úrokovou sadzbou vo výške 17,70% ročne pri ročnej percentuálnej miere nákladov vo výške 9,65%. Odporca sa zaviazal splácať poskytnutý úver v 60 mesačných splátkach vo výške 39,47 Eur (1189,- Sk) so splatnosťou prvej splátky úveru dňa 20.07.2006 a poslednej splátky úveru dňa 20.06.2011. V rámci článku I bol dojednaný poplatok za správu úveru vo výške 50,- Sk (1,66 Eur) mesačne. Keďže odporca úver poskytnutý navrhovateľom nesplácal riadne a včas, navrhovateľ ho vyzval na úhradu jeho záväzkov a zároveň ho upozornil, že v prípade ak svoje záväzky nevyrovná, pristúpi k vymáhaniu pohľadávky súdnou cestou. Nakoľko odporca dlžnú čiastku v lehote splatnosti poslednej splátky úveru navrhovateľovi neuhradil, vznikla mu tým povinnosť uhradiť mu sumu vo výške 2817,95

Eu (vyčíslená ku dňu 04.04.2012), ktorá sa skladá z a) nezaplatenej istiny úveru vo výške 2228,73 Eur, b) riadneho úroku vo výške 158,88 Eur a z c) úrokov z omeškania vo výške 430,34 Eur.

Prvostupňový posúdením zmluvy o splátkovom úvere zistil, že typovo sa uvedená zmluva zaraďuje medzi tzv. absolútne obchody v súlade s ustanovením § 261 ods. 3 písm. d) zákona 513/1991 Zb. (v súčasnosti § 261 ods. 6 písm. d) zákona 513/1991 Zb.), čo znamená, že tento právny vzťah bez ohľadu

na povahu zmluvných strán, t.j. či na jednej strane vystupuje spotrebiteľ alebo nie, podlieha právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, na ktorý sa obligatórne uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis k všeobecnej úprave obsiahnutej v Občianskom zákonníku. Skutočnosť, že odporca pri uzatvorení zmluvy o úvere mal postavenie spotrebiteľa v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. nemá za následok to, že by zmluvný vzťah stratil charakter absolútneho obchodného záväzkového vzťahu. Zistil, že na danú zmluvu o úvere sa vzťahujú ustanovenia § 52 - § 60 zákona č. 40/1964 Zb. zavedené zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorý zmenil a doplnil Občiansky zákonník zavedením inštitútu spotrebiteľských zmlúv. Piata hlava zákona č. 40/1964 Zb. (§ 52 - § 60) bola zavedená zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Uvedenou novelizáciou došlo

k prebratiu (transpozícii) smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách do právneho poriadku SR. Smernica je „záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom voľba foriem a prostriedkov sa ponecháva na vnútroštátne orgány“ (čl. 249 pododsek 3 ZES). Smernica je teda adresovaná členským štátom (a nie všetkým fyzickým a právnickým osobám ako nariadenie), ktoré majú povinnosť ju transponovať (prebrať) v predpísanej lehote do svojho vnútroštátneho právneho poriadku.

Členské štáty si pri transpozícii smernice zachovávajú určitú mieru diskrečnej právomoci a sú viazané iba cieľom preberanej smernice, a teda nie prostriedkami na jeho dosiahnutie. Judikatúra Súdneho dvora rozlišuje dve možnosti aplikácie smerníc: 1. nepriama aplikácia smernice na účely interpretácie vnútroštátneho práva, ktorá bez ohľadu na priamy účinok smernice umožňuje účastníkovi konania žiadať, aby súdny alebo správny orgán vykladal vnútroštátne právo v súlade s ustanoveniami a cieľmi smernice (tzv. eurokonformný výklad), 2. priama aplikácia, ktorá vychádza z priameho účinku smernice a na základe ktorej fyzickej alebo právnickej osobe, resp. členskému štátu vyplývajú priamo zo smernice konkrétne práva, resp. povinnosti.

Aplikácia smernice založená na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva umožňuje účastníkovi vnútroštátneho súdneho alebo správneho konania dosiahnuť podobný výsledok, aký by dosiahol v prípade priamej aplikácie smernice, ktorá je oveľa komplikovanejšia. Vnútroštátne orgány aplikácie práva sa majú vždy usilovať

o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva (t. j. jeho výklad v súlade so smernicou), aby sa tak zabezpečil „reálny účinok“ smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami smernice. Nepriama aplikácia smerníc na účely interpretácie sa vzťahuje aj na vnútroštátnu judikatúru.

Po preverení smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 možno konštatovať, že cieľom smernice je zabezpečiť, aby zmluvy uzatvorené so spotrebiteľmi neobsahovali nekalé podmienky. Rozsah zmlúv, na ktoré sa uvedená smernica vzťahuje, možno vyvodiť len z cieľov smernice uvedených v úvodných častiach, ako aj z ustanovenia článku 2. Z uvedených častí vyplýva, že smernica sa vzťahuje na zmluvy medzi predajcom tovaru alebo dodávateľom služieb na jednej strane a ich spotrebiteľom na strane druhej. Ustanovenie § 52 zákona

č. 40/1964 Zb. v znení účinnom do 31.12.2007 nedokonale transponovalo smernicu Rady 93/13/EHS, keď obmedzilo spotrebiteľské zmluvy výhradne na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluvy podľa § 55 zákona

č. 40/1964 Zb.. Tunajší súd taktiež poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora vo veciach

C-106/89 zo dňa 13.11.1990 a C-14/83 zo dňa 10.04.1984, kde Súdny dvor ustálil nepriamy účinok smernice v podobe povinnosti pri uplatňovaní vnútroštátneho práva, či už boli dotknuté ustanovenia prijaté pred smernicou, alebo až po nej. Vnútroštátny súd, od ktorého sa vyžaduje ich výklad, musí tieto ustanovenia, pokiaľ je to možné, vykladať so zreteľom na znenie a účel smernice, aby sa dosiahol výsledok, ktorý sa ňou sleduje a tak bol v súlade

s tretím odsekom článku 189 Zmluvy. Keďže zo smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 jednoznačne vyplýva, že jej účelom je poskytnúť ochranu spotrebiteľovi v zmluvách medzi predajcom tovaru alebo dodávateľom služieb na jednej strane a ich spotrebiteľom na strane druhej, súd dospel k názoru, že ustanovenie § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. účinné od 01.04.2004 do 31.12.2007 je potrebné vykladať tak, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, a teda ustanovenie § 52 zákona č. 40/1964 Zb. a nasl. je potrebné aplikovať aj na zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi tohto konania dňa 30.06.2006.

Súd poukazuje na skutočnosť, že údaje uvádzané odporcom ohľadom nesprávnosti ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej aj RPMN) v rámci zmluvy o úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006, čím malo dôjsť ku klamaniu spotrebiteľa, nezodpovedajú skutočnému stavu. Je potrebné prvotne poukázať na skutočnosť, že dokonca aj v prípade, ak by navrhovateľ skutočne uviedol odporcu - spotrebiteľa do omylu uvedením nesprávnej ročnej percentuálnej miery nákladov nespôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere, ale má za následok skutočnosť, že zmluva je bez úrokov a bez poplatkov a nie, že je neplatná (Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/143/2012 zo dňa 30.01.2013). Odporca pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov vychádzal, ako aj sám uviedol, z kalkulačky RPMN na internetovej stránke (<http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelcky-uver-rpmn-rpsn.php>) denníka SME, avšak uvedená kalkulačka, ako správne poukázal navrhovateľ, používa pri výpočte RPMN vzorec pre výpočet RPMN uvedený v prílohe 2 zákona č. 129/2010 Z. z., teda vzorec, ktorý nemôže byť použitý na výpočet RPMN pri zmluve o úvere č. 0303898452, pretože v čase uzavretia zmluvy o úvere dňa 30.06.2006 sa pri výpočte RPMN používal vzorec v rámci prílohy 1 zákona č. 258/2001 Z.z.. S ohľadom na uvedené skutočnosti súd konštatuje, že ročná percentuálna miera nákladov dohodnutá v rámci zmluvy o úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006 je vypočítaná v súlade s prílohou 1 zákona č. 258/2001 Z.z..

Vykonaným preverením poplatku za vedenie úverového účtu zo strany tunajšieho súdu ohľadom jeho údajnej (odporcom tvrdenej) neprijateľnosti a rozporu s právom Európskej únie a právnym poriadkom SR bolo zistené, že uvedený poplatok je plne v súlade správnymi normami účinnými v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006. Odporcom uvádzané rozhodnutia Spolkového súdneho dvora SRN nie sú pre slovenské súdy relevantným a použiteľným zdrojom práva s ohľadom na rozdielnosť právnych odvetví Slovenskej republiky a Spolkovej republiky Nemecko a na uvedené rozhodnutia z uvedených dôvodov nebolo možné neprihliadať. Tunajší súd sa stotožnil s názorom uvedeným navrhovateľom ohľadom poplatku za správu úverového účtu, keď navrhovateľ vo svojich podaniach opakovane poukázal na skutočnosť, že aj samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v rámci § 4 pripúšťa, aby si navrhovateľ účtoval poplatky v prípade splnenia podmienky stanovenej § 4 zákona

č. 258/2001 Z.z., t. j. aby bol uvedený poplatok v rámci v zmluve o spotrebiteľskom úvere riadne dojednaný. Navrhovateľ si svoju zákonnú povinnosť v zmysle § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. splnil, keď v rámci článku I zmluvy o úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006 bol jasne

a viditeľne dojednaný poplatok za správu úveru vo výške 50,- Sk (po prepočte 1,66 Eur) mesačne.

Navrhovateľ rovnako správne poukázal aj na ustanovenie článku 4 bod 1 smernice Rady 93/13 EHS, podľa ktorého nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Je preukázateľné, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy

o úvere bolo obvyklou obchodnou praxou, že veriteľ poskytujúci dlžníkovi úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako bankový subjekt si v rámci zmluvy o úvere vymienil právo na zaplatenie mesačného poplatku za správu úveru.

Tunajší súd len poznamenáva, že mu nie je zrejмый dôvod, pre ktorý odporca žiadal určiť neplatnosť uvedeného poplatku s poukazom na ustanovenie 1 písm. e) prílohy smernice 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993, keďže uvedený poplatok nemá charakter a povahu sankcie za nesplnenie záväzku, keďže je (ako to priamo vyplýva zo zmluvy o úvere) splatný spolu

s jednotlivými splátkami úveru a má predstavovať odplatu za konkrétne zmluvné služby poskytované bankou klientovi, a to najmä bezplatný servis na obchodnom mieste, možnosť využitia služby sporitel, sprístupnenie účtu cez službu internetbanking, zasielanie výpisov

k úverovému účtu, a iné.

S ohľadom na tieto skutočnosti súd konštatuje, že poplatok za správu úverového účtu bol v čase jeho dojednania v súlade s účinnými právnymi predpismi SR ako aj s právom EÚ účinným k dňu podpisu zmluvy a nemožno ho preto považovať v danom prípade za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rovnako nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by mala byť uvedená zmluvná podmienka v rozpore s dobrými mravmi tak, ako to namietal odporca.

Vykonaným preverením tzv. zloženého úročenia, teda kapitalizácie úrokov, v zmysle ktorého dohodnuté úroky a poplatky, ktoré neboli úhradami realizovanými odporcom uhradené včas, boli pripočítané v deň ich splatnosti k istine, čím sa stali jej súčasťou

a v ďalšom období boli úroky následne počítané z tejto tzv. novej istiny, sa súd stotožnil

s názorom uvedeným navrhovateľom ohľadom tzv. zloženého úročenia. Navrhovateľ vo svojich podaniach opakovane poukázal na skutočnosť, že uvedený spôsob úročenia istiny predstavuje najčastejšiu formu úročenia používanú bankovými inštitúciami, ktorá je v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a rady 2008/48 ES zo dňa 23.04.2008, menovite

s bodom 19, kde v poslednej vete je uvedené: Pokiaľ ide o úrokovú sadzbu úveru, frekvenciu splátok a kapitalizáciu úrokov, veritelia by mali používať svoj bežný spôsob výpočtu pre príslušný spotrebiteľský úver. V rámci článku II ods. 5 zmluvy o úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006 bolo dojednané, že vzájomné vzťahy zmluvných strán neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok. Podľa bodu 5.2. Úverových podmienok (resp. Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom) sa zmluvné strany dohodli, že úroky, náklady banky spojené s úverom

a poplatky sa dňom ich splatnosti dohodnutého v Úverovej zmluve alebo sadzobníku pripíšu

k istine úveru a stávajú sa jej súčasťou. S prihliadnutím na citované ustanovenia je preukázateľné, že uvedený spôsob úročenia istiny bol riadne dojednaný a súdu tak nie je zrejmý dôvod, pre ktorý by mal byť uvedený spôsob úročenia v rozpore s právnymi predpismi účinnými v čase dojednania tohto spôsobu úročenia. Súd rovnako poznamenáva, že ani pri aplikácii ustanovenia 1 písm. e) prílohy smernice 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 nemožno

tzv. zložené úročenie považovať za nekalú zmluvnú podmienku, keď uvedený spôsob úročenia nepredstavuje v žiadnom ohľade akúkoľvek sankciu, ale iba dojednaný spôsob úročenia istiny.

S ohľadom na uvedené skutočnosti súd konštatuje, že dohodnutý spôsob úročenia istiny bol v čase jeho dojednania v súlade s účinnými právnymi predpismi Slovenskej republiky, ako aj s právom Európskej únie účinným ku dňu podpisu zmluvy a nemožno ho preto považovať v danom prípade za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z dôvodu opatrnosti súd dopĺňa, že nebol zistený žiadny dôvod, pre ktorý by mala byť uvedená zmluvná podmienka v rozpore s dobrými mravmi tak, ako to namietal odporca.

Vykonaným preverením poplatku za upomienku zo strany súdu ohľadom jeho údajnej neprijateľnosti bolo zistené, že uvedený poplatok je plne v súlade s právnymi normami účinnými v čase uzavretia zmluvy o úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006.

Odporcom uvádzané rozhodnutia Vrchného krajského súdu v Branderburgu, Spolkovej republiky Nemecko nie sú pre Slovenské súdy relevantným a použiteľným zdrojom (prameňom) práva s ohľadom na rozdielnosť právnych odvetví Slovenskej republiky

a Spolkovej republiky Nemecko a na uvedené rozhodnutia z uvedených dôvodov nebolo možné prihliadať.

Tunajší súd sa stotožnil s názorom uvedeným navrhovateľom ohľadom poplatku za upomienku, keď navrhovateľ vo svojich podaniach opakovane poukázal na skutočnosť, že aj samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy v rámci § 4 pripúšťa, aby si navrhovateľ účtoval poplatky v prípade splnenia podmienky stanovenej § 4 zákona č. 258/2001 Z.z., t. j. aby bol uvedený poplatok v rámci zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadne dojednaný. V rámci článku II ods. 5 zmluvy o úvere

č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006 bolo dojednané, že vzájomné vzťahy zmluvných strán neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Všeobecných obchodných podmienok. Podľa bodu 16.1.1. Všeobecných obchodných podmienok je klient povinný banke platiť poplatky za služby poskytované bankou podľa sadzobníka platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu alebo poplatky dohodnuté v zmluve. V zmysle sadzobníka poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne a.s. platných od 01.07.2006 sa za upomienky účtujú nasledovné poplatky : prvá upomienka - 200,- Sk (6,64 Eur), druhá upomienka - 500,- Sk (16,60 Eur), tretia upomienka - 700,- Sk (23,23 Eur). S prihliadnutím na citované ustanovenia je preukázateľné, že navrhovateľ si povinnosť predpokladanú ustanovením § 4 zákona 258/2001 Z.z. splnil a poplatok za upomienku bol teda riadne dojednaný.

Tunajší súd sa rovnako stotožnil s tvrdením navrhovateľa, že poplatok za upomienku predstavuje súčasť nákladov, ktoré navrhovateľovi vznikli v súvislosti s uplatňovaním pohľadávky voči odporcovi podľa § 121 ods. 3 O.s.p. Tunajší súd len poznamenáva, že mu nie je zrejмый dôvod, pre ktorý odporca žiadal určiť neplatnosť uvedeného poplatku s poukazom na ustanovenie 1 písm. e) prílohy smernice 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993, keďže uvedený poplatok nemá charakter a povahu sankcie za nesplnenie záväzku, keďže svojou povahou možno uvedený poplatok skôr typovo zaradiť k nákladom spojeným s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 O.s.p. ako k sankciám.

Navrhovateľ si v predmetnom konaní v podaného návrhu uplatňuje voči odporcovi aj úroky z omeškania, pretože odporca dlžnú čiastku neuhradil v lehote stanovenej článkom I. Zmluvy o splátkovom úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006 a v súlade s § 369 zákona

č. 513/1991 Zb. sa ku dňu 20.06.2011 stal celý úver splatný. Nezaplatením dlžnej sumy do splatnosti poskytnutého úveru, t. j. do 20.06.2011 sa dostal odporca s platením dlhu do omeškania.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v návrhu uplatňované úroky

z omeškania majú oporu v citovanom nariadení vlády SR č. 87/1995 Zb., ako aj v ustanovení § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb., a preto uvedený nárok navrhovateľa súd priznal v plnom rozsahu.

Navrhovateľ si v podanom návrhu uplatňuje od odporcu aj úroky vo výške 17,70 % ročne. V súlade s ustanovením článku I Zmluvy o splátkovom úvere č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006 je nesplatený úver úročený pevnou sadzbou vo výške 17,70 %. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v návrhu uplatňované zmluvné úroky majú oporu

v § 497, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb., ako aj v predloženej Zmluve o splátkovom úvere

č. 0303898452 zo dňa 30.06.2006, a preto uvedený nárok navrhovateľa súd priznal v plnom rozsahu.

S ohľadom na pomerne vysokú finančnú hodnotu povinnosti uloženej odporcovi vo výroku predmetného rozhodnutia (aj s prihliadnutím na jeho súčasnú nepriaznivú sociálnu situáciu), súd s prihliadnutím na osobné a majetkové pomery odporcu v zmysle ust. § 160

ods. 1 O.s.p. umožnil odporcovi splniť uloženú povinnosť v časti istiny a jej príslušenstva

v pravidelných mesačných splátkach.

O trovách konania prvostupňový súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. za použitia § 150 ods. 1 O.s.p. Aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy

v prípadoch, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi (tak, ako je to v danom prípade), avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania úspešnému účastníkovi celkom alebo sčasti neprizná. Pri skúmaní, či sú v konkrétnej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa súd bežne prihliada jednak na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania, ako aj na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku

a na postoj účastníkov v priebehu konania. Nepriznať, hoci len čiastočne náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, možno len za predpokladu, že v konkrétnej veci možno od takéhoto úspešného účastníka spravodlivo požadovať, aby (hoci len čiastočne) si sám hradil vzniknuté trovy konania, a to práve z konkrétne uvedených a existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Navrhovateľovi ako účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech v plnom rozsahu, vznikol nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v súdnom poplatku zaplatenom za návrh na začatie konania vo výške 169,- Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 2006,88 Eur.

Tunajší súd po preskúmaní sociálnych a finančných pomerov odporcu zistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na jeho strane, keďže odporca je v súčasnej dobe evidovaný v evidencii nezamestnaných na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne; prácu si hľadá, avšak zatiaľ neúspešne. Odporca trpí dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, kedy mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý v súčasnej dobe poberá vo výške 117,- Eur mesačne z dôvodu že trpí ochorením - vredmi na vnútorných orgánoch. Okrem invalidného dôchodku vo výške 117,- Eur mesačne nepoberá žiadne iné dávky. Býva

v spoločnej domácnosti so svojou matkou, starobnou dôchodkyňou, ktorá poberá dôchodok 440,- Eur mesačne. Jej zdravotný stav je nepriaznivý. Preto si pravidelne z dôchodku kupuje lieky. Náklady na ich spoločné bývanie predstavujú približne 300,- Eur mesačne.

Keďže pri odporcovi súd zistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, t.j. jeho sociálny a finančný stav tak, ako je popísaný vyššie, nárok navrhovateľa na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 2006,88 Eur znížil na hodnoty jednej tretiny nároku, ktorý by mu súd inak priznal, teda na sumu vo výške 668,96 Eur ($2006,88 / 3 = 668,96$ Eur).“

Odporca v súlade s § 204 ods. 1 O. s. p. voči rozhodnutiu prvostupňového súdu podal odvolanie, žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a v celom rozsahu vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odporca uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nakoľko súd uviedol, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom, a preto je nevyhnutné použiť režim Obchodného zákonníka, s takýmto právnym záverom sa odporca nemôže stotožniť, nakoľko podľa jeho presvedčenia bol zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporcom občianskoprávnym. Ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z.. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Na predmetnú zmluvu sa vzťahujú Všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi má charakter spotrebiteľského úveru, a teda inštitút ochrany spotrebiteľa sa vzťahuje na tento zmluvný vzťah, a teda je zrejmé, že súd nesprávne vyhodnotil to, že predmetný spor je absolútny obchod, a z týchto dôvodov zároveň nesprávne vyhodnotil neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré odporca vo svojich vyjadreniach napádal.

Zároveň odporca podal odvolanie do rozhodnutia v časti náhrady trov konania a navrhol, aby v danom prípade súd zvážil použitie moderačného práva. Uviedol, že odporca je dlhodobo nezamestnaný a jeho aktuálny zdravotný stav mu neumožňuje sa zamestnať, nakoľko bol uznaný za čiastočne invalidného a v blízkej dobe ho čakajú zložité operačné zákroky. Vzhľadom na uvedené považuje odporca rozsudok, ktorým bol zaviazaný zaplatiť trovy spočívajúce v zaplatení súdneho poplatku za návrh na začatie konania vo výške 169 €

a trovy právneho zastúpenia v sume 668,96 € minimálne z morálneho hľadiska za nesprávne a zároveň aj likvidačné, nakoľko odporcov jediný príjem je mesačne vo výške 117 € a zaplatenie sumy 837,96 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku by znamenalo, že by bol nútený si opätovne požičať finančnú hotovosť. Odporca je osobou v materiálnej núdzi a vzhľadom na dlhodobo pretrvávajúce zdravotné problémy prakticky neexistuje v dohľadnej dobe reálna možnosť, aby sa zamestnal. Poukázal na to, že účelom ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. je zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva.

Právny zástupca odporcu oznámil súdu, že odporcovi bola vypovedaná plná moc, nakoľko mu bol odňatý nárok na poskytnutie právnej pomoci, a to z titulu nevyhovenia výzve na doloženie dokladov pri prehodnotení príjmu.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom § 212 ods. 1

O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a podľa § 219 ods. 1

O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ domáhal plnenia z úverovej zmluvy. Prvostupňový súd správne zistil, že medzi účastníkmi bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva a na základe podrobného preskúmania zmluvných podmienok, pričom aplikoval ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka za použitia smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 (ktorej cieľom je zabezpečiť, aby zmluvy uzatvorené so spotrebiteľmi neobsahovali nekalé podmienky) posúdil, či zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pričom jednotlivé zmluvné podmienky vyhodnotil a vyvodil právne závery.

Odporca v odvolaní spochybnil záver prvostupňového súdu, podľa jeho názoru ide o občianskoprávny vzťah, a teda podľa názoru odvolateľa prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré odporca vo svojich vyjadreniach napádal, úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi má charakter spotrebiteľského úveru, a teda inštitút ochrany spotrebiteľa sa vzťahuje na tento zmluvný vzťah, a teda je zrejmé, že súd nesprávne vyhodnotil to, že predmetný spor je absolútny obchod, a z týchto dôvodov zároveň nesprávne vyhodnotil neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré odporca vo svojich vyjadreniach napádal. Odvolateľ neuviedol, v čom vidí konkrétnu nesprávnosť záverov súdu, ktorými vyhodnocoval neprijateľnosť jednotlivých zmluvných podmienok.

V súlade s § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Odporca v odvolaní uviedol, len že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z., že podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, prvostupňový súd nepovažoval predmetnú zmluvu za spotrebiteľskú, nepoužil ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z., a teda nesprávne vyhodnotil neprijateľné zmluvné podmienky.

Prvostupňový súd ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia, jednoznačne predmetný zmluvný vzťah posúdil ako spotrebiteľský a v čase rozhodnutia súdu aj správne právne vec posúdi, t.j. správne subsumoval skutkový stav pod normy hmotného práva, ktoré v hypotéze majú také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu, prvostupňový súd použil správne právne normy, a tieto aj správne vyložil.

Odporca konkrétne neuviedol v čom vidí nesprávnosť vyhodnotenia neprijateľných zmluvných podmienok súdom, napriek tomu, že prvostupňový súd sa podrobne zaoberal a vyhodnocoval prijateľnosť, resp. neprijateľnosť jednotlivých zmluvných podmienok v úverovej zmluve.

Odvolací súd sa stotožňuje so závermi prvostupňového súdu. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že súd považoval predmetnú zmluvu za spotrebiteľskú zmluvu. V rozhodnutí prvostupňový súd konštatuje, že sa nestotožnil s tvrdením navrhovateľa, že na danú zmluvu o úvere sa nevzťahujú ustanovenia § 52 a nasledujúcich, zákona č. 40/1964 Zb. zavedené zákonom č. 150/2004 Z. z., a bližšie svoj záver aj zdôvodnil. Prvostupňový v odôvodnení jednoznačne uviedol, že ustanovenie § 52 zákona č. 40/1964 Zb. a nasledujúce je potrebné aplikovať aj na zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi tohto konania, a teda tvrdenie odporcu v odvolaní je vlastne totožné s tým, čo bolo uvedené prvostupňovým súdom. Pokiaľ ide o námietku odporcu, že prvostupňový súd neaplikoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd poukazuje na to, že v odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd jednoznačne uvádza, že súd podriadil predmetný zmluvný vzťah zákonu č. 258/2001 Z. z.. Okresný súd v súvislosti s týmto aj vyhodnocoval zmluvu, a tiež neprijateľné zmluvné podmienky, a to podrobne každú jednu zvlášť.

Odvolanie odporcu je len všeobecné, nie je v ňom uvedené, čo bolo súdom vyhodnotenú nesprávne, a už vôbec odvolateľ neuviedol, či by prípadné nesprávne vyhodnotenie malo vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia.

Prvostupňový súd správne vyvodil, že predmetný zmluvný vzťah a to zmluva o úvere je upravená ustanoveniami § 497 až 507 Obchodného zákonníka a teda ide o tzv. absolútny obchod, čo znamená, že tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa spravuje Obchodným zákonníkom (uvedené právne posúdenie vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 7 MCdo 9/2014 zo dňa 24. 03. 2015). Pokiaľ ide o novelizované ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka podľa, ktorého „ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, nič nemení na vecnej správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu, odvolateľ ani v odvolaní nenamietal, že by prvostupňový súd prednostne nepoužil na posúdenie veci ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd tiež potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti náhrady trov konania. Odporca v odvolaní uviedol, že v danej veci boli splnené podmienky na rozhodnutie v súlade s § 150 ods. 1 O. s. p., nakoľko sú dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby bolo možné použiť predmetné ustanovenie zákona a moderačné právo. Z rozhodnutia prvostupňového súdu však jednoznačne vyplýva, že o náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. Prvostupňový súd využil moderačné právo a znížil náhradu trov konania, ktorá by inak patrila navrhovateľovi vo väčšej výške, zároveň prvostupňový súd uviedol z akých dôvodov takto postupoval, akými úvahami sa pri aplikácii predmetného ustanovenia riadil. Odporca neuviedol žiadne iné skutočnosti, ktoré by nebol prvostupňový súd zohľadňoval vo svojom rozhodnutí.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Z jeho odôvodnenia vyplývajú vzťahy medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom právne závery sú v súlade so zisteným skutkovým stavom. Prvostupňový súd je vo svojej

argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú prijateľné, racionálne.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, nakoľko podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v nadväznosti na ustanovenia § 151 ods. 1 O. s. p. o trovách konania a o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh, návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania nebol daný.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.